

Mateřská škola HAPPY CHILD s.r.o.

Jana Masaryka 627/31, Vinohrady, 120 00 Praha 2

Tel.: (+420) 224 251 992, 734 734 097, e-mail: info@happychild.cz,

web: <https://www.happychild.cz/cs>, IČO: 27613968, č.ú.: 1970767389/0800

PREVENTIVNÍ PROGRAM

Směrnice určena:	Pracovníkům školy, dětem, zákonným zástupcům dětí
Vypracovala:	Mgr. et Mgr. Monika Vagenknechtová
Projednala:	Pedagogická rada dne 24.10.2023
Č.j.:	2 /2023
Skartační znak:	A5
Vydala:	Mgr. Savitri Braunová
Nabývá účinnosti:	25.10.2023

Obsah

Úvod	3
Charakteristika školy	3
Analýza současného stavu	3
Spolupráce mezi zaměstnanci.....	4
Spolupráce mezi pedagogy a rodiči	4
Cíle preventivního programu	4
Témata prevence	6
Naše programy v oblasti prevence	8
Vyhodnocování prevence.....	10
Příloha č. 1.....	11
Příloha č. 2.....	12

Úvod

- Preventivní program MŠ je vypracován a základě vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách školských poradenských zařízeních, §7, odst. č. 3.
- Vypracován byl dle doporučené metodiky MŠMT. Vychází ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který se jmenuje „Vytváříme vlídný svět“.
- Předkládá analýzu a dlouhodobé i krátkodobé cíle školy, témata prevence a programy školy v oblasti prevence.
- Vymezuje pravidla, která mají děti dodržovat při pohybu ve třídě, v chování mezi sebou vzájemně, k zaměstnancům a k druhým lidem.
- Předkládá doporučené postupy pedagogickým pracovníkům a zaměstnancům školy.
- Zabývá se tématy směřujícími k etice a etiketě a k řešení problémových situací. Nedílnou součástí je osvojování si kultury a kulturních vzorců.
- Souvisí a je provázán se Školním řádem s kapitolou Prevence sociálně patologických jevů.

Charakteristika školy

- Mateřská školy Happy Child je soukromou vegetariánskou školou, která se nachází na Vinohradech, v Praze 2.
- Celková kapacita MŠ je 48 dětí.
- Děti jsou ve třídách v max. počtu 12 dětí.
- Rodiče si mohou vybrat, v jakém jazyce bude jejich dítě absolvovat vzdělávání. Nabízíme českou, francouzskou a anglickou třídu s rodilými mluvčími. Vzdělávání může být i kombinováno.
- V naší MŠ máme děti různých národností, jazyků, kultur a náboženství, různých schopností a dovedností. Tato různorodost vytváří zajímavé, jedinečné a mezinárodní prostředí, inspirované různými kulturami a národnostmi, ze kterých děti pochází a ve kterém se všichni chceme vzájemně respektovat.
- Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

Analýza současného stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve třídách učitelkami MŠ, jejich vzájemné sdílení a vyhodnocování
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- spolupráce s odborníky.

Co se nám daří:

- dobrá spolupráce mezi zaměstnanci
- individuální přístup k dětem
- tradice akcí, akce pořádané pro rodiče s dětmi a další veřejnost
- realizovat preventivní programy s různou tematikou

Co se nám nedaří:

- korigovat některé nežádoucí chování dětí (zvl. ze začátku, když si dítě zvyká na prostředí MŠ, někdy jazyková bariéra)

Zásady efektivní primární prevence:

- zásada včasného začátku (formování osobní postoje a názory)
- zásada komplexnosti (spolupráce školy, rodiny a široké veřejnosti)
- zásada mezioborové týmové spolupráce (mezi pedagogy a odborníky)
- zásada přiměřenosti (preventivní působení přizpůsobit věku dítěte)

Spolupráce mezi zaměstnanci

- Spolupráce mezi zaměstnanci je týmová a otevřená, hledají společná řešení, diskutují aktuální témata, stanovují si společné cíle.
- Občas se vyskytne jazyková bariéra a je potřeba mít čas na přeložení, předání a vysvětlení informací.
- Každé dítě má svou diagnostiku, kde se pozorují pokroky dítěte.
- Výkyvy nebo nežádoucí chování dítěte učitelé sdílejí, diskutují a hledají řešení.
- Učitelky přirozeně navazují na práci své kolegyně a dále ji rozvíjejí.
- Pedagogové se pravidelně vzdělávají v rámci DVPP.
- Na společných provozních poradách je i s provozními zaměstnanci domlouván jednotný přístup k dětem, neboť jsou dennodenně v kontaktu s dětmi a připomínají jim, jak se chovat u stolu s jídlem, uklízet nepořádek nebo jak si skládat věci do skříňky.

Spolupráce mezi pedagogy a rodiči

- Rodiče mají možnost neodkladné záležitosti řešit při vyzvedávání dětí.
- K běžné komunikaci se nejčastěji používá e-mail a telefon.
- Rodiče dostávají všechny informace prostřednictvím emailové adresy a také vyvěšením na nástěnce v šatně nebo u vstupu do MŠ.
- Individuální konzultace zákonných zástupců s pedagogem po vzájemné domluvě.
- Aktuality mohou rodiče také sledovat na webu MŠ.
- Fotografie z akcí naleznou na portálu: Rajce.cz

Cíle preventivního programu

Dlouhodobé cíle:

- Děti budou znát a dodržovat dohodnutá pravidla.
- Budou se cítit spokojeně a bezpečně.
- Děti budou mít zkušenost a budou konfrontovány s přirozenými důsledky svého (pozitivního i negativního) chování a tak budou vnímat souvislosti mezi příčinou a důsledkem. Skrze uvědomování souvislostí budou lépe rozlišovat co je dobré a co ne a budou lépe řídit sami sebe a své chování.
- Budou rozlišovat, které chování je vhodné a které naopak není.
- Nebudou ubližovat ostatním dětem slovně ani fyzicky.
- Budou vědět, že o věcech je třeba mluvit a budou schopni popisovat svoje pocity.
- Seznámí se s pravidly společenského chování.
- Získají povědomí o lidových tradicích.
- Budou udržovat své okolní prostředí v pořádku, nebudou ničit vybavení ani budovy školy (vandalismus).

- Budou si uvědomovat, co nám příroda dává a co od nás potřebuje.
- Rozvíjet u dětí vlastnosti, které ovlivňují reakci při chování v určitých situacích. (paměť, pozornost, soustředěnost, ukázněnost, vnímání nebezpečí...).

Krátkodobé cíle (srze než dosáhneme dlouhodobých cílů):

1. Stanovit **pravidla třídy** – pravidelně je dětem připomínat a vysvětlovat souvislosti mezi dodržováním pravidel a prostředím, ve kterém se všichni budeme cítit dobře. Popis a vizualizace pravidel je libovolná, např. **Příloha č. 1**
2. Stanovit **postup pro případ nerespektování dohodnutých pravidel** a pokynu učitele. **Příloha č. 2**
3. Volit **vhodné metody práce**, které budou respektovat specifika třídy a potřeby jedince.
 - **Volná hra** dítěti umožňuje nácvik řešení konfliktních situací, komunikaci v různé roli a z různé pozice, může si v ní zdokonalovat své komunikační dovednosti, obhajování svého názoru a dalších dovedností, které mu později mohou pomoci říci “ne” například někomu, kdo mu nabídne drogu.
 - **Pohybové aktivity** souvisí s rozhodovacími schopnostmi dítěte a sebevědomím, zdali danou překážku zvládne, či je lepší zvolit něco snazšího a po zdokonalení vyzkoušet něco obtížnějšího. Učí se odhadovat své možnosti, limity. Upevňuje se zde také jeho vůle.
 - **Prožitkové učení** je nedílnou součástí života dítěte, které je vhodné využívat také při vzdělávací činnosti MŠ. Vše co si dítě může samo vyzkoušet a prožít mu pomáhá v seberozvoji.
 - **Dramatická výchova** přináší možnost navodit dítěti situace, prožitky, představy které si může prožít a následně o nich diskutovat a analyzovat je s učitelem a hledat důvody a příčiny různého chování, emocí apod.
 - V rámci **sociálního učení** se dítě učí na základě nápodoby. Proto je zde tak důležitý vzor učitele, jeho chování, které dítěti podvědomě ukazuje, jak se řeší konflikty, jak je možné se stavět k jinakosti, co znamená stát si za svým názorem a požadavky.
 - Nedílnou součástí jsou také **aktuální situace**, se kterými se děti dostanou do kontaktu. Mohou jimi být například agrese spolužáka, zážitek z nalezení injekční stříkačky, setkání s osobou v podnapilém stavu apod. Tyto situace nabízejí prostor pro jejich vysvětlení učitelem, diskuzi, hledání důvodů, vymýšlení bezpečného chování v těchto situacích apod.
4. Stanovit **cílenou motivaci** dětí.
5. Umožnit dětem **zkušenost s přirozenými důsledky svého chování** (pozitivního i negativního) a tak budou vnímat souvislosti mezi příčinou a důsledkem. (Volit vhodná slova a tak pomoci dítěti vidět co se stalo, souvislosti a jak situaci může vyřešit)
6. Organizovat řízené a spontánní aktivity tak, aby byl dostatečný prostor k **individuálním činnostem**.
7. **Realizovat preventivní programy** a témata související s touto problematikou do TVP, ale i využít nahodilé a aktuální situace, které vzniknou a nabízejí se tomuto tématu.
8. **Rozvíjet komunikaci mezi vrstevníky.**
9. Sledovat **řešení konfliktů** mezi dětmi a být jim průvodcem při jejich řešení.
10. **Rozvíjet práci s chybou, s jinakostí** jako s příležitostí, nikoliv jako determinantou určující vyloučení a prostor pro šikanu, výsměch atd.
11. Pravidelné rozhovory učitelů za účelem stálého a včasného **monitorování klimatu třídy**, zjišťování problému k řešení.
12. **Vyhnout se neefektivní komunikaci s dětmi:**
 - výčitky, obviňování = „ ty zase, vždycky, nikdy, pořád! Kdybys alespoň.....“
 - moralizování = „měl by sis uvědomit, že...“
 - kritika, zaměření na chyby = „tohle jsi udělala špatně“
 - lamentace, citové vydírání = „já kvůli tobě..“
 - negativní scénáře = „z tebe jednou vyroste..“
 - nálepkování = „on je takový...“
 - vyhrožování =m“ přestaň,...nebo...“

- urážky, ponižování = „ ty ji ale...“
- ironie, shazování = „ty ses vyznamenal“

13. Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Témata prevence

Prevence sociálně patologických jevů u dětí v působnosti naší MŠ představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

1. zdravý životní styl, ekologie,
2. prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů,
3. prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření,
4. prevence sexuálního zneužívání a týrání,
5. prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost,
6. prevence virtuálních drog – počítač, televize, prevence digitální demence.

1. Zdravý životní styl, ekologie

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl dětí – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit děti s různými styly života – vrcholový sport, vegetariánství...atd.
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC)
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – diety, obezita
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii
- naučit děti „poskytnout“ první pomoc

Ukazatele úspěchu:

- děti mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat, zdravě se stravují
- děti dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)
- děti znají negativa a pozitiva různých stylů života
- děti mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Předcházení projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu není cíleně zahrnuto v programu. Při ojedinělých situacích, kdy se děti s touto problematikou setkají, při docházce dítěte např. tmavé barvy pleti do MŠ, jsou tato témata s dětmi probírána a více se zaměřují na klidné klima školy.

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- pěstovat úctu k životu (stáří x mládí, fauna a flóra...)

- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v dětech jejich přirozenou potřebu poznávat nové
- posilovat hodnotu vzdělání
- zajistit bezpečnost dětí na skrytých místech školy
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany

Ukazatele úspěchu:

- mezi dětmi nebují šikana
- děti mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- děti se samostatně rozhodují, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní,
- děti mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (spol.akce, výlety atd..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- děti zajímá multikulturní společnost a postoje – např.: jak se žije v Africe, Japonsku, Grónsku (rasismus, xenofobie...)
- děti jsou ochotny řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod ped. vedením najít řešení

3. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Vzhledem k lokalitě mateřské školy – centrum Prahy, se děti setkávají při vycházkách či cestě do školy a ze školy s osobami v podnapilém stavu, s injekčními stříkačkami v parcích apod.

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku – spolupráce s rodiči (zdravé prostředí) oddálit první kontakt s návykovými látkami – spolupráce s rodiči
- podporovat děti v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat děti k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu:

- děti znají rizika užívání drog, čeho se vyvarovat (motajících se lidí, stříkaček ...)
- děti mají představu o tom co je droga - co vše je drogou, co způsobuje a proč ji lidé berou (hlavně cigarety a alkohol), závislost – zdravá x nezdravá
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci dětí, vycházející z každodenních činností, jejich nápadů a potřeb
- děti mají zájem o pravidelné činnosti mimo školu (kroužky, sport...)
- škola (za spoluúčasti rodičů) pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity...
- děti jsou informovány a vědí na koho se v případě potíží obrátit - jak se chovat

4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání

Oblast, která je cíleně zapojena do programu pouze při setkání s konkrétními případy a nutnou prevencí z viditelných důvodů.

Cíle:

- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...
- předkládat témata „sexuální výchovy“ jako přirozenou věc – odlišnosti obou pohlaví -funkce, porod...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sex. vydírání, pornografie...
- podporovat zdravé sebevědomí dětí a citlivě přistupovat k jejich prvním vztahům - přátelství

Ukazatele úspěchu:

- děti lépe rozumí svým citům a tělesným odlišnostem - nestydí se za ně...
- děti dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- děti dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- děti budují dlouhodobé vztahy postavené na partnerství a přátelství
- děti mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství

5. Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus...)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený...)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty
- zasadit se o to, aby děti znaly svá práva ve společnosti – dětská práva
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- děti si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- děti respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- děti vědí na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- děti mají důvěru v učitelky

6. Prevence virtuálních drog – počítač, televize, prevence digitální demence

Cíle:

- seznámit děti se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, mobily apod.
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání vir. drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost
- stanovit a posilovat v dětech pravidla pro užívání vir. Drog
- podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...)
- diskuze s rodiči, nad poskytováním tabletů, mob. telefonů dětem při cestě do MŠ a z MŠ nebo s cílem zaměstnat dítě

Ukazatele úspěchu:

- děti znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- děti si jsou vědomi pravidel pro užívání vir. drog a znají následky jejich porušování, nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

Naše programy v oblasti prevence

Spolupráce rodiny a mateřské školy

- seznámení rodičů se základními cíli prevence sociálně patologických jevů a nežádoucích projevů chování dětí v MŠ (třídní schůzky)
- beseda, nebo přednáška pro rodiče k dané problematice
- včasná informovanost rodičů o změnách chování jejich dětí
- aktuální řešení nastalých problémů s rodiči
- účast rodičů na vzdělávacích aktivitách MŠ
- poradenství v oblasti spolupráce rodičů s MŠ a odborníků

Spolupráce s partnery a odborníky

- Spolupráce s MČ Praha 2
- Spolupráce s MHMP – odbor sociálních věcí, oddělení prevence, Tel.: 236 004 168, Jana.Havlikova@praha.eu
- Pražské centrum primární prevence
Služby:
Spolupracují se školami a dalšími odbornými organizacemi a institucemi státní i nestátní sféry
Poskytují metodickou podporu, konzultace, supervize a vzdělávání v jednotlivých oblastech rizikového chování
Podílejí se na tvorbě informačních a metodických projektů
Mapují systém služeb primární prevence
Podílí se na metodice a hodnocení projektů v rámci grantového řízení MHMP v oblasti primární prevence
Kontakt: Telefon: 222 074 126, 604 724 628, Email: pcpp@prevence-praha.cz, Web: www.prevence-praha.cz
- Proxima Sociale o.p.s.
Služby:
Preventivní program pro děti předškolního věku v oblasti specifické všeobecné primární prevence rizikového chování dle metodiky Institutu Filia
Témata: zdraví, kouření, alkohol, drogy, výživa, vztahy k ostatním, nebezpečí odhozených stříkaček, závislost na automatech aj.
Kontakt: telefon +420 277 007 281, e-mail: vzdelavani@proximasociale.cz
- Madio o.s.
Služby:
Program primární prevence rizikového chování pro děti v předškolních ročnících mateřských škol - Zdravá pětka = Zdravý předškolák
Kontakty: telefon: 790 347 646, 577 775 522, e-mail: sustkova@radio.cz, web: www.radio.cz
- Spolupráce s ostatními školami
- Pedagogicko-psychologická poradna Praha 2, Francouzská 56
- Městská policie
- Hasičská záchranná stanice
- Instituce poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- smluví lékař
- OSPOD

Konkrétní programy, které realizujeme

- Unie studentů lékařské fakulty - program "Medvídkova nemocnice"
- Medici zubního lékařství – Dentální prevence

- Policie hl. města Prahy - Medvídek Brumla - ing. Jana Chmelaře, tel. č. 272 072 504, e-mail zast.spj.prev@mppraha.cz.
- Divadelní představení - témata na vztahovou problematiku, krádeže, lhaní, péče o své zdraví apod.
- Den Země
- Den jógy
- Den zvířat

Vyhodnocování prevence

Vzhledem k tomu, že všechny cíle jsou součástí ŠVP, je Minimální preventivní program vyhodnocován spolu s ním na konci každého školního roku. Podle potřeby je upravován a doplňován.

V Praze dne 25.10.2023

Příloha č. 1

Pravidla třídy/Rules

If you enter..... greetings

Když vstoupíš, **pozdrav**

If you leave.....say, goodbye

Když odcházíš, **rozluč se**

If you want something.....say, please

Když něco chceš, **popros**

If you get something.....say, thank you

Když něco dostaneš, **poděkuj.**

Like/ help = pomáháme si, neubližujeme si, respektujeme jeden druhého, ve školce chodíme pomalu, k hračkám se chovám ohleduplně, půjčujeme si hračky.

Hear = nasloucháme si, nekřičíme, nepištíme, nerušíme při odpočívání, vždy mluví jen jeden, neříkáme sprostá slova

Box = ve školce má vše své místo, proto si hraji vždy s jednou hračkou – neroztahuji víc hraček, hračky vracím na své místo. Po jídle i pracovní činnosti si uklidím své místo, zasunu židli, uklízím své oblečení. Nechodím za stůl paní učitelky, do místnosti s pomůckami, ani k lůžkovinám.

Crayon – s pastelkami a tužkami maluji pouze na papír, zacházím s nimi opatrně

When you find out that these rules are natural for you, everything is fine!

Když zjistíš, že tato pravidla jsou pro tebe přirozená, je vše v pořádku!

Příloha č. 2

Postup pro omezování nevhodného chování

Jedná se např. o spor o hračku, vyrušování při aktivitě, agresivita, nadávky, sprostá slova. Tento postup předpokládá seznámení dětí s pravidly třídy a porozumění jejich významu a smyslu. Děti jsou zároveň seznámeny i s postupem při nerespektování dohodnutých pravidel. Při níže uvedeném postupu zohledníme individualitu dítěte.

Postup pro omezování nevhodného chování:

1. Neverbální nápoředa (jasná pravidla, signály upozorňující na přechod k jiné činnosti – přesýpací hodiny, zvoneček)
2. Pozitivní verbální nápoředa – připomenutí úkolu dítěti: „Máme pomalou chůzi.“ „Mohla bys mi zopakovat, co máš teď s tím papírem dělat? Potřebuješ pomoci?“
3. Pokusit se zklidnit emoce – např. hluboké dýchání, povídání o vlastních emocích, pocitech, popsat je atd. viz socioemoční učení
4. „Přehlížení“ nežádoucího neagresivního chování dítěte (v případě, kdy jen „ověřuje“ nastavené hranice)
5. - Upozorníme na následky nevhodného chování. „Honzíku, když si neuklidíš včas stůl pokreslení, budeš mít kratší čas na svačinu.“
- S dítětem si povídáme o situaci, rozebereme varianty chování, poukážeme na důsledky, ukážeme na možné varianty řešení
6. 3 – 5 minut oddechový čas při agresivním nebo při neustále rušivém chování. (Posadí se na židličku..) Při nedodržování pauza a zopakování pokynu. Případně s dítětem situaci probereme, probereme důsledky, možnosti změny, nápravy (omluvit se..) Dítě nemá ničí pozornost.
7. Pokud se dále nechce zapojit, nabídneme mu jinou aktivitu.
8. Sledujeme, jak často se dítě chová žádoucím způsobem. Ujistit se, že odměny v motivačním programu dítě skutečně motivují. Spolupráce s rodinou, s kolegy a s vedením školy, případně s odborníky.
9. Poskytnout dítěti opakovaně příležitost, aby mohlo prokázat snahu o nové chování. Ukážeme jim alternativní požadované chování a vedeme ho k jeho procvičování. Chválíme nové chování. Procvičujeme.

Postup, je – li dítě v afektu, záchvatu pláče apod.

- Zajistíme jeho bezpečnost a bezpečnost ostatních dětí
- Dítě držíme – dle situace – tím mu dáme jistotu bezpečí (pevné objetí, držení za ruku, za paže)
- Slovním pokynem se snažíme zastavit jeho afektované chování
- Dáme mu čas a až se uklidní, řešíme situaci